

Vytváření vhodných biotopových podmínek pro divokou populaci bažanta obecného v kulturní krajině (zahraniční x ČR)

Ing. Tomáš Zíka, Ph.D.

*Myslivecký seminář Středočeského kraje
Praha, 8. 4. 2015*

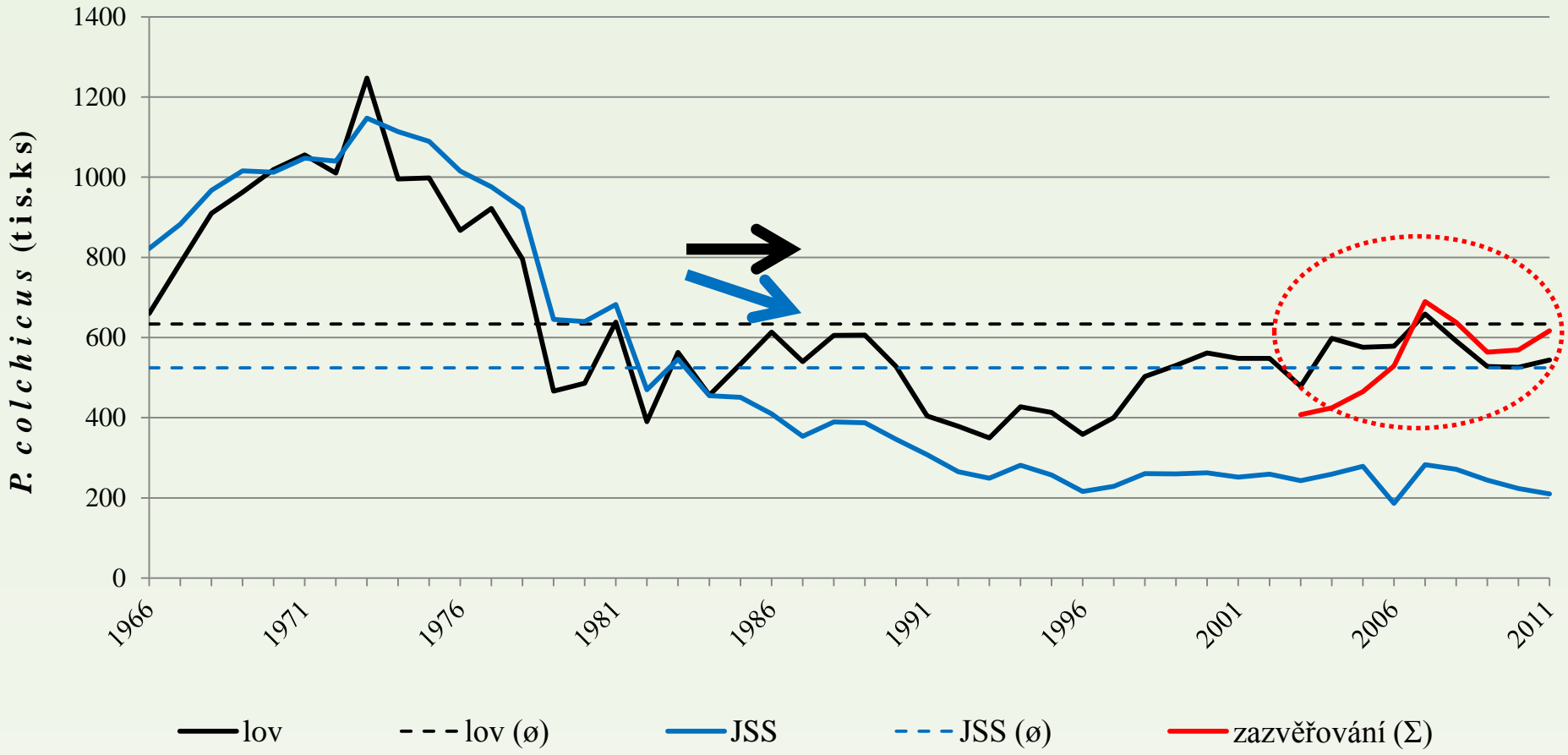
Středočeský kraj

Česká republika

- absence koncepce
- absence výzkumných aktivit
- odlov x umělý odchov
- predátoři – ano x ne
- komplexní biotopový přístup – ne
- ignorace moderního přístupu
- neochota přijímat nové poznatky
- skepse myslivecké veřejnosti
- zemědělské hospodaření
- okraje velkých měst x zemědělská krajina
- dlouhodobý pokles divoké populace

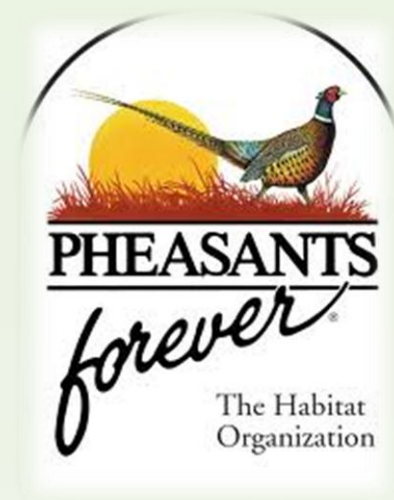

Česká republika

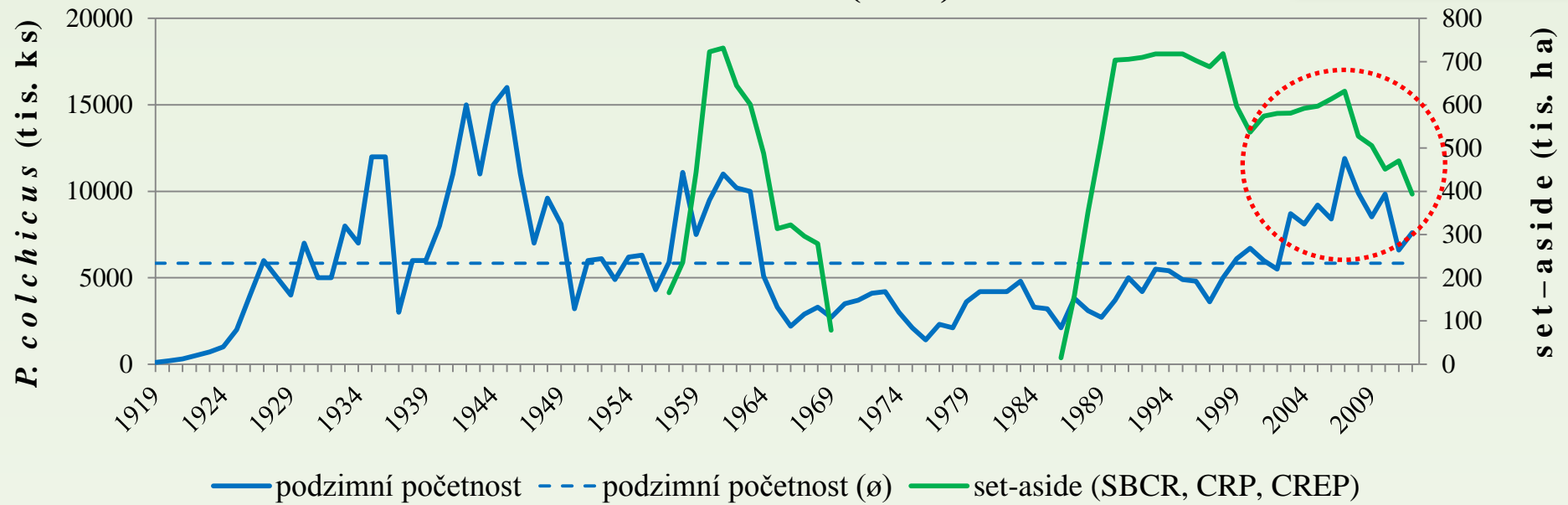

USA

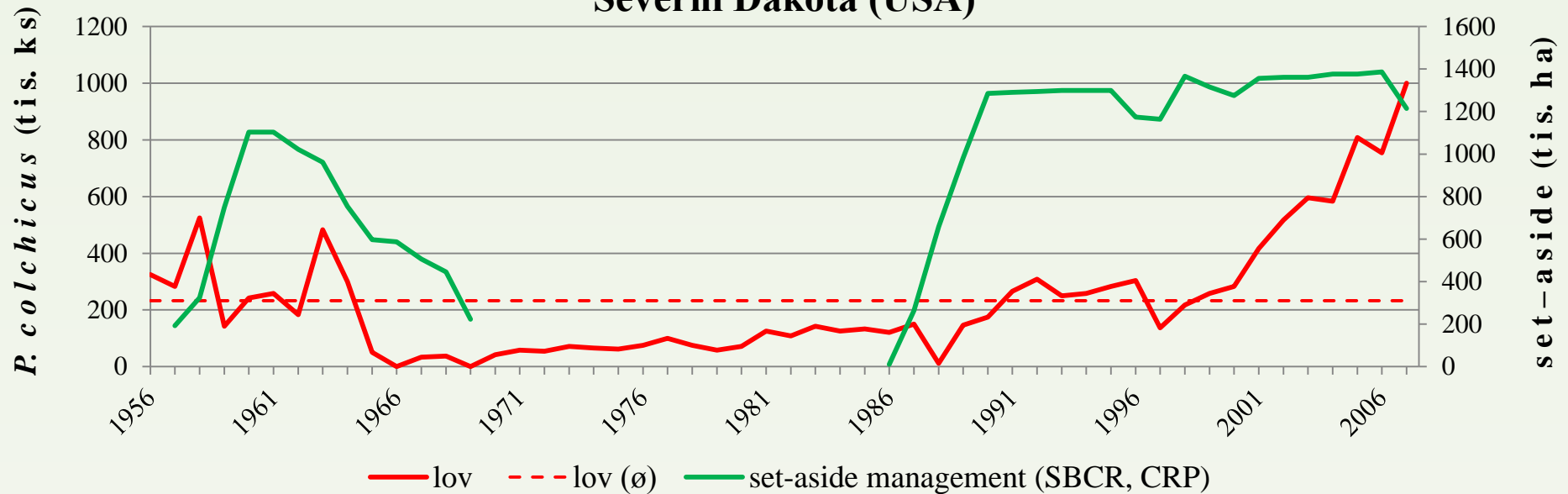
- část USA
- management plány
- výzkumné aktivity
- komplexní biotopový přístup:
 - hnízdní a odchovný kryt
 - zimní kryt
 - potravní zdroje
- příručky na úpravy biotopu
- osvěta
- (predátoři)
- **divoká populace**

Jižní Dakota (USA)

Severní Dakota (USA)

Biotop

- **reprodukční biotop**

- hnízdni kryt
- kryt pro odchov mláďat

- **zimní biotop**

- pevný bylinný kryt
- dřevinný kryt
- potrava

- **voda**

- elementární jednotka: 250 ha

- komplexnost a rozsah (zemědělská politika)

- lesnatost : 5-10-20 %; orná půda: 50-60-70 %; bylinné a travní porosty: 10-20-30 %

- **bloky** x linie (migrační koridory)

Biotop - reprodukce

- hnízdční kryt
 - **nenarušitelnost (trvalost)**: duben-červenec
 - hustota
 - výška
- kryt pro odchov mláďat
 - kryt
 - průchodnost
 - **potrava**
- bloky x linie
- podíl: 5-10-20-40 % => z 250 ha jednotky

Biotop - reprodukce

- **cool-season**

- např. sveřep bezbranný (*Bromus inermis*), pýr pontický (*Thinopyrum ponticum*), pýr prostřední (*T. intermedium*), bojínek luční (*Phleum pratense*), srha laločnatá (*Dactylis glomerata*), vojtěška setá (*Medicago sativa*), jetele (*Trifolium* spp.) komonice lékařská (*Melilotus officinalis*) apod.
- ranější růst => brzký hnízdní kryt

- **warm-season**

- např. proso prutnaté (*Panicum virgatum*), vousatka Gerardova (*Andropogon gerardii*), „indiánská tráva“ (*Sorghastrum nutans*), dále klejicha hlíznatá (*Asclepias tuberosa*), třapatky (*Echinacea* spp.), slunečnice (*Helianthus*), zlatobýl (*Solidago ridiga*)
- pozdější růst => spíše pozdější snůšky, popř. odchovný kryt
- kryt podzim-zima

Biotop - reprodukce

- **cool-season**

- např. sveřep bezbranný (*Bromus inermis*), pýr pontický (*Thinopyrum ponticum*), pýr prostřední (*T. intermedium*), bojínek luční (*Phleum pratense*), srha laločnatá (*Dactylis glomerata*), vojtěška setá (*Medicago sativa*), jetele (*Trifolium* spp.) komonice lékařská (*Melilotus officinalis*) apod.
- ranější růst => brzký hnízdní kryt

- **warm-season**

- např. proso prutnaté (*Panicum virgatum*), vousatka Gerardova (*Andropogon gerardii*), „indiánská tráva“ (*Sorghastrum nutans*), dále klejicha hlíznatá (*Asclepias tuberosa*), třapatky (*Echinacea* spp.), slunečnice (*Helianthus*), zlatobýl (*Solidago ridiga*)
- pozdější růst => spíše pozdější snůšky, popř. odchovný kryt
- kryt podzim-zima

Management

- **mimo hnízdni sezónu!**
- udržení požadované struktury
- udržení diverzity druhů
- pravidelná textura
- periodický management
- **nástroje:**
 - diskování
 - posekání: interval 3-5 let
 - dosev
 - (vypalování)

Modelové ukázky biotopu (USA)

Modelové ukázky biotopu (USA)

Modelové ukázky biotopu (USA)

Modelové ukázky biotopu (USA)

Modelové ukázky biotopu (USA)

Modelové ukázky biotopu (USA)

Zimní biotop

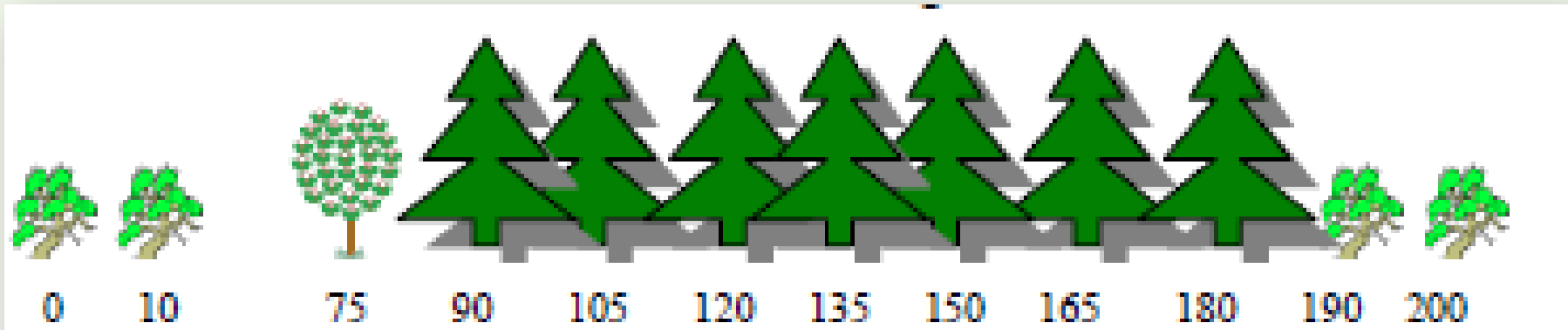
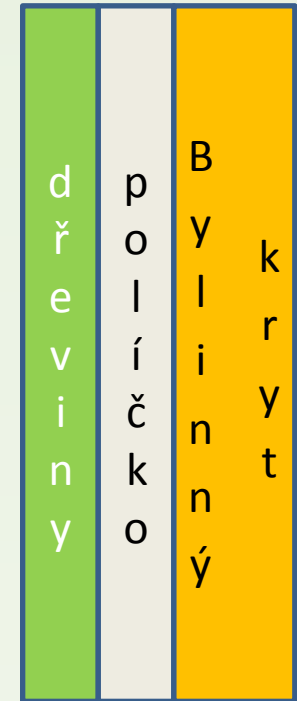
- základ pro přežití a reprodukci
- **preference (dle sněhu):** traviny-byliny » odolné traviny-byliny » dřevinný kryt
- **parametry:**
 - bylinný charakter: rákos (*Phragmites*), orobinec (*Typha* spp.), ozdobnice čínská (*Miscanthus giganteus*)
 - **dřevinný charakter:**
 - stromové patro – max. výška
 - keřové patro
 - potravní políčko: energeticky bohaté plodiny

Zimní biotop

- Minnesota
- **parametry:**
 - dřevinný kryt – cca 1,2 ha (60 x 200 m)
 - bylinný kryt – cca 4 ha (200 x 200 m)
 - potravní políčko – 0,8 ha (40 x 200 m) – kukuřice, čirok
- **optimální:** návaznost
- **tvar:** obdélník, L

směr větru

Zimní kryt – modelové ukázky (USA)

Zimní kryt – modelové ukázky (USA)

Zimní kryt – modelové ukázky (USA)

Zimní biotop – modelové ukázky (USA)

Zimní biotop – modelové ukázky (USA)

Conservation Reserve Program

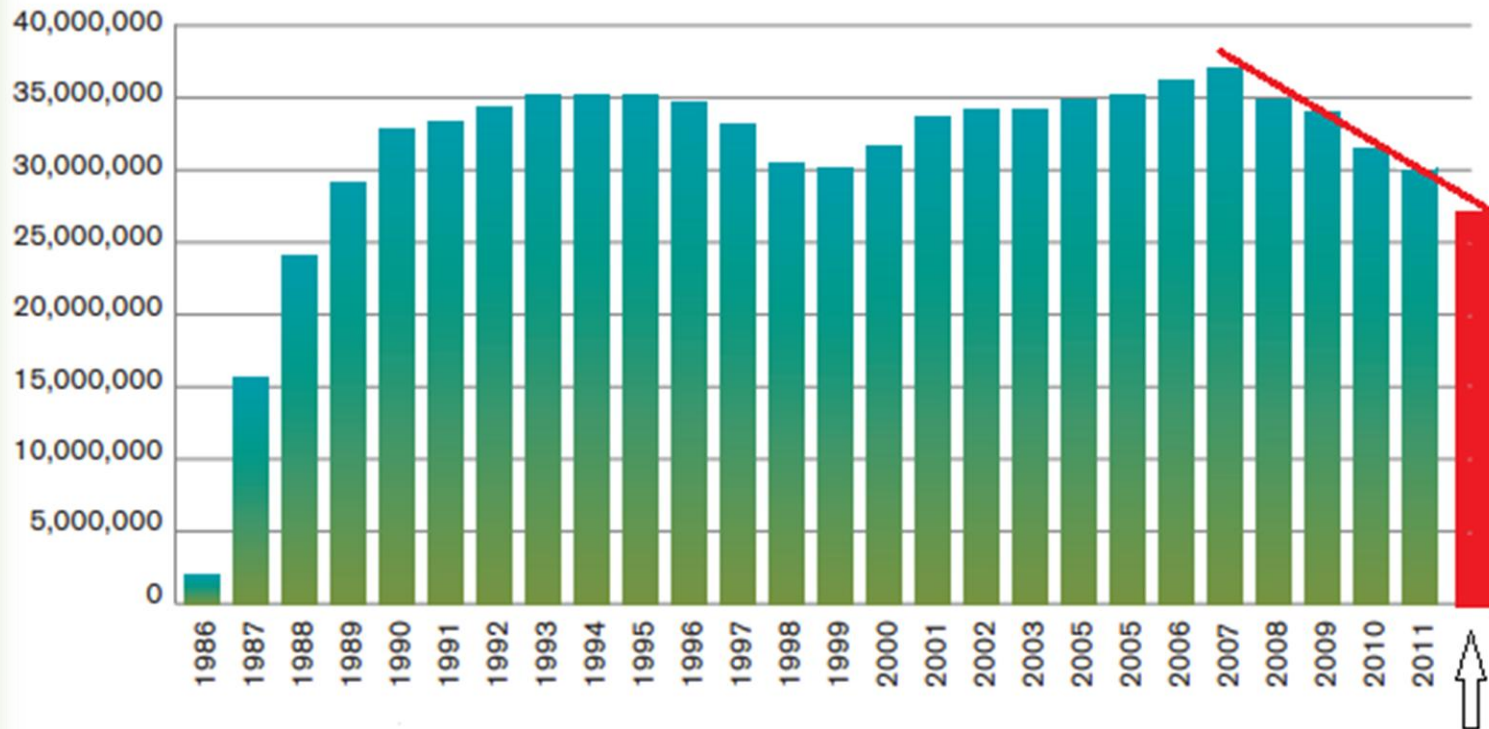
- vznik 1985 – zornění, eroze, ochrana, vody,...» zvěř
- úspěšný program
- **charakteristika:**
 - **set-aside management**
 - **bezpečný hnízdní kryt**
 - odchovný kryt
 - zimní kryt
 - absence konvenční zemědělské výroby
 - **množství různých opatření**
- „spontánní analogie“ - okolí velkých města (**ale bez managementu**)
- **CRP** – obnova divokých populací v některých státech (USA)

Rizika CRP – snižování výměry

Total Acres Enrolled in CRP 1986 - 2012

CRP acres have fallen 26%, or 9.7 million acres in 5 years Since Ethanol Mandate

Note that 2007 was the year of passage of the "Energy Independence and Security Act of 2007" which set the renewable fuel standard mandating the use of corn ethanol to a level which now uses more than 40 percent of the corn crop produced in the U.S.

2012

Source: USDA Data.

Modified chart from CFARE.org By Big Picture Agriculture.

Česká republika – ilustrační foto

Česká republika – ilustrační foto

Česká republika – ilustrační foto

Atypický prvek agrární krajiny ČR – spontánní set-aside management

(Foto: autor, 2011, honitba Dubeč)

Atypický prvek agrární krajiny ČR – spontánní set-aside management

(Foto: autor, 2011, honitba Dubeč)

Vojtěška setá (*Medicago sativa*)

- příležitost x hrozba...?!

(Foto: autor, 2011, honitba Jirny I)

Zimní biotop – potenciálně vhodný biotop (ČR)

Zimní biotop – potenciálně vhodný biotop (ČR)

Zimní biotop – potenciálně vhodný biotop (ČR)

Závěr

- **problém biotopu ČR:**
 - chybí biotop pro reprodukci
 - absence vhodného zimního biotopu
- **specifika velkých měst**
- **bez změny biotopu to nepůjde!**
- **Vypouštění problém za cca 40 let nevyřešilo a nevyřeší**
- **bez změny přístupu a myšlení to taky nepůjde!**
- vytvořit rámcový management plán! (MZe)
- modelové honitby: biotopové úpravy, příručky, publikace apod.
- **pozemky:** základní produkční artikl myslivosti
- SZP 2014 (2015)-2020:
 - greening
 - prvky „povinného“ set-aside managementu
 - doposud nerealizován
 - aktivní přístup myslivců!

Děkuji za pozornost!

